

Till Regionstyrelsen Västmanland

c/c Regionfullmäktige

Västmanlands länsbildningsförbunds (VLBF) medlemsorganisationer och styrelse har nåtts av mycket oroande nyheter då förslaget till budget för regionen kommande år offentliggjorts. Vi känner en stor förvåning inför de föreslagna neddragningarna, inte minst då regionen de senaste åren höjt stödet. Ledande politiker har glädjande nog uttalat sitt stöd för folkbildningen i media, (Richard Fallqvist, Jenny Landernäs och Elin Grankvist i en debattartikel 17 februari 2023).

Budgeten är inte helt lätt att tolka men det finns en text som säger: ”Q1 uppdrag – bla avsluta stöd till länsbildningsförbund, -1,0 mkr (2026 -1,5, 2027-0,5)”.

Texten väcker en rad frågor som vi vill ha svar på men framför allt tänker att ni behöver svar på innan beslutet fattas.

- Det finns en mångårig överenskommelse, vad händer med den?
- Vad blir den interna kostnaden när regionen själv ska ta emot ansökningar, följa upp verksamhet osv?
- Det VLBFs personal gör under ramen för regionens bidrag, vem tar fortsättningsvis ansvar för det?

VLBFs kanslis arbetsuppgifter är många, nedan följer ett axplock av funktioner både studieförbunden och regionen riskerar att tappa:

- Samordning av alla de slag, mellan funktioner och nätverk i regionen.
- En samordnad kontaktyta till studieförbunden och därmed stora delar av civilsamhället för samtliga myndigheter såsom kommuner/region/Länsstyrelsen/Migrationsverket med flera.
- Samordnad information från studieförbunden till regionen
- Länsbildningsförbundets samordningsroll vid kriser och större utmaningar. Då myndigheter och andra kan ha mycket svårt att nå ut i kapillärerna av samhället samordnar VLBF studieförbunden som på ett mycket effektivt sätt når dit andra inte når.
- VLBFs samordningsroll vid kriser och större utmaningar. Då myndigheter och andra kan ha mycket svårt att nå ut i kapillärerna av samhället samordnar VLBF studieförbunden som på ett mycket effektivt sätt når dit andra inte når.
- Extrapengar till regionen då kansliet söker externa medel
- Uppdrag från andra finansiärer exempelvis Digi som är medel till utbildningar för äldre och personer med funktionsvariationer för att minska det digitala gapet.
- Expertis som når regionen genom tex Länsbildningsförbunden i Sverige, studieförbunden i samverkan m.m.

- Samordning av kvalitetsarbetet mellan studieförbunden
- Samordning gällande LÖK:en där VLBF stöttar hela föreningslivet. LÖK:en finns idag mellan civilsamhället och Västerås, men är på gång även i Sala och Fagersta.
- Samordning och förankring av en potentiell regional överenskommelse (RÖK). Vilken funktion ska i VLBFs ställe hantera en sådan fråga och vad skulle kostnaden för regionen bli för det?

- Återstarten av Partnerskap för landsbygdsfrågor – VLBF är en del av det arbetet.
- Samordning mellan kommunerna, regionen och de tjänstemän som arbetar gentemot medlemsorganisationerna gällande lokala och regionan bidragssystem.

Sammantaget riskerar detta att leda till att folkbildningen i regionen försvagas och viktiga frågor, inte minst utifrån ett folkhälsoperspektiv, riskerar att bortprioriteras. VLBF har verkat som regionens förlängda arm i flera av ovanstående frågor och vår starka övertygelse är att den funktionen fortsatt behövs.

Vi har stor respekt för regionens svåra ekonomiska läge men ser inte att den föreslagna besparingen ger just det. Tvärtom riskerar kostnaderna att öka och civilsamhället försvagas. Ett försvagat civilsamhälle som bland annat kan leda till större ohälsa vilket i sin tur kan komma att belasta vården.

Vi kan bara beklaga om ni väljer att ta detta beslut utan att ha haft kommunikation med oss och vi saknar en konsekvensanalys.

Med en förhoppning om dialog och ett annat beslut.

Västmanlands Länsbildningsförbunds styrelse

/Eva-Marie Rasmusson, ordförande